

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

К В А Л І Ф І К А Ц І Й Н А Р О Б О Т А

на тему:

**Формування лексичної компетенції учнів старшої школи на уроках
іноземної мови засобами гри**

Студентки 2 курсу групи 2 МСОДН
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 014 Середня освіта
Предметної спеціальності 014.022 Середня освіта
(мова і література (німецька))
Марчук Дар'ї Вадимівни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник
Поселецька К. А.
доцент кафедри німецької філології
кандидат педагогічних наук

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ЗАСАДАХ ВИКОРИСТАННЯ ГРИ.....	8
1.1. Сутність поняття лексична компетенція та етапи її формування.....	8
1.2. Критерії відбору лексичного матеріалу та особливості навчання учнів в старшій школі.....	26
1.3. Психологічні особливості формування іншомовної лексичної компетенції в учнів старших класів засобами гри та комплекс вправ.....	33
Висновки до розділу 1.....	41
РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА РЕЗУЛЬТАТІВ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ГРИ.....	44
2.1 Організація та хід констатувального етапу експериментального навчання учнів старшої школи.....	44
2.2 Хід та аналіз експериментального дослідження для формування лексичної компетенції учнів старшої школи засобами гри.....	55
Висновки до розділу 2.....	76
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	84
ДОДАТКИ.....	92

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гринюк Г. А., Семенчук Ю. О. Відбір навчального матеріалу для формування англомовної лексичної компетенції у студентів-економістів / Г. А. Гринюк, Ю. О. Семенчук // Іноземні мови. – 2007. – № 2. – С. 30-34.
2. Лингводидактический энциклопедический словарь: более 2000 единиц/ А. Н. Щукин. – М. : Астрель : АСТ : Хранитель, 2007. – 746 с.
3. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии / С. Л. Рубинштейн. – СПб. : Питер, 2009. – 713 с. : ил.
4. Комков И. Ф. Методика преподавания иностранных языков / И. Ф. Комков. - Минск : Высшая школа, 1979. – 352 с.
5. Лернер И. Я. Процесс обучения и его закономерности / И. Я. Лернер. - М. : Просвещение, 1981. - 240 с
6. Психологічний словник / За ред. В. І. Войтка. - К. : Вища школа, 1982. – 216 с.
7. Богуш А. М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти / А. М. Богуш. – Одеса : Ярослав, 2004. – 176 с.
8. Гавриш Н. В. Розвиток мовленнєвої творчості в дошкільному віці / Н. В. Гавриш.- – Донецьк : ТОВ «Лебідь», 2001. – 218 с.
9. Мижеригов В. А. Психолого-педагогический словарь для учителей и руководителей образовательных учреждений / В. А. Мижеригов, П. И. Пидкасистый. – Ростов н/Д, 1998. – 544 с.
10. Ігнатова О.М. Специфіка створення тестових завдань і впровадження тестування як основного засобу педагогічного вимірювання стаття // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. пр. – Випуск – Київ-Вінниця: «ТОВ фірма «Планер», 2016. – с. 284-287.
11. Турчиняк С. КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ЛЕКСИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ПРОЦЕС ЗАСВОЄННЯ ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ
12. Алексеева Л. Е. Методика обучения профессионально

- ориентированному иностранному языку : [курс лекций] / Л. Е. Алексеева. – СПб. : Филол. ф-т СПбГУ, 2007. – 136 с.
13. Андриевская А. Синтаксис современного французского языка / А. Андриевская. – К. : Вища школа, 1973. – 203 с.
 14. Богуш А. М. Компетентнісний підхід у процесі професійної підготовки майбутнього вихователя дошкільного закладу / А. М. Богуш // Наукові праці. Серія: Педагогіка, психологія і соціологія. – Донецьк: ДВНЗ «ДонНТУ». – 2009. – Вип. 5 (155). – Ч. I. – С. 194-200.
 15. Борщовецька В. Д. Когнітивні моделі переробки іншомовної лексичної інформації / В. Д. Борщовецька / Міжнародний форум «Мовна освіта: шлях до євроінтеграції»: Тези доповідей. – К. : Ленвіт, 2005. – С. 96-97.
 16. Бухбиндер В. А. Работа над лексикой / В. А. Бухбиндер // Основы методики преподавания иностранных языков. – К. : Вища школа, 1986. – 336
 17. Бухбиндер В. А. Развитие лексических навыков устной речи / В. А. Бухбиндер // Очерки методики обучения устной речи на иностранных языках. – К. : Вища школа, 1980. – С. 14 – 31.
 18. Гальскова Н. Д. Теория обучения иностранным языкам : Лингводидактика и методика / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. – М. : Издательский центр «Академия», 2004. – 336 с.
 19. Гурвич П. Б. Лексические умения, обуславливающие говорение на иностранном языке, и основные линии их развития / П. Б. Гурвич, Ю. А. Кудряшов // Общая методика обучения иностранным языкам : хрестоматия / [сост. А. А. Леонтьев]. – М. : Русский язык, 1991. – 360 с. (Методика и психология обучения иностранным языкам). – С. 327 - 343.
 20. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчання, викладання, оцінювання / Науковий керівник українського видання д.п.н., проф. С. Ю. Ніколаєва. - К. : Ленвіт, 2003. - 273 с.
 21. Камянова Т. Г. Успешный английский. Системный подход к изучению

- английского языка / Татьяна Григорьевна Камянова. М. : ООО «Дом Славянской книги», 2008. – 512 с.
22. Кияк Т.Р. Засади викладання іноземних мов в Україні в новітніх умовах (пропозиції науково-методичної комісії МОН України з іноземної філології) / Т.Р. Кияк // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2009. – № 6. – С. 111–114
23. Козак С.В. Коммуникативный подход в современных технологиях обучения иностранному языку в высшей школе // Науковий вісник ПДПУ ім. К.Д. Ушинського. – Одеса, 2000. – Вип 12. – С. 12-17.
24. Кумпан М. Б. Зміст навчання лексики англійської мови: матеріали Криворізької сесії І Всеукраїнської наук.-практ. конф. з міжнародною участю [«Придніпровські соціально-гуманітарні читання»], (20 травня 2012 р.): у 5-ти частинах. – Д. : ТОВ «Інновація», 2012. – Ч. 4. – С. 68-70.
25. Левковская К. А. Теория слова, причины ее построения и аспекты изучения лексического материала / К. А. Левковская. – М. : Высшая школа. 1962. – 189 с.
26. Мартинова Р. Ю. Цілісна загальнометодична модель навчання іноземних мов: [монографія] / Р. Ю. Мартинова. - К. : Вища шк., 2004. – 454 с. – Бібліогр.: С. 433-454.
27. Матіюк Д. В. Дослідження тенденцій розвитку неперервної освіти німецькомовних країн як соціально-педагогічна проблема. *Pedagogy and Psychology*. Budapest, 2017. V (60), Issue: 135, pp. 30-33; с. 30
28. Матіюк Д. В. Дослідження тенденцій розвитку неперервної освіти німецькомовних країн як соціально-педагогічна проблема. *Pedagogy and Psychology*. Budapest, 2017. V (60), Issue: 135, pp. 30-33; с. 31
29. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за загальн.

- ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
- 30.Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін. – К. : Академія, 2010. – 328 с.
 - 31.Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: курс лекцій [навч. метод. посібник для студ. мовних спеціальностей освітньо- кваліф. рівня —магістр]] / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / За ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2011. – 332 с.
 - 32.Ніколаєва С.Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу / С.Ю. Ніколаєва // Іноземні мови. – 2010. – № 2. – С. 11–17.
 - 33.Пассов Е. И. Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению / Е. И. Пассов. – М. : Русский язык, 1989. – 276 с.
 - 34.Поселецька К. А. Практично-орієнтована діяльність майбутніх учителів філологічних спеціальностей у процесі педагогічної практики / К. А. Поселецька // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. – № 1 (65). – С. 116 – 126.
 - 35.Пыхина Н. В. Педагогические условия формирования лингвистической компетенции на этапе начального иноязычного образования : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.01 / Пыхина Наталья Владимировна. – Н. Новгород, 2002. – 235 с
 - 36.Рамкова програма з німецької мови для професійного спілкування для вищих навчальних закладів України / С.М. Амеліна, Л.С. Аззоліні [та ін.]. – К.: Гете-інститут, Ленвіт, 2006. – 90 с.
 - 37.Романюк О. С. Навчання усного англійського мовлення студентів гуманітарних спеціальностей на основі аутентичних художніх творів: дис. ... канд. пед. наук 13.00.02 «теорія та методика навчання (германські мови)» / О. С. Романюк. – Одеса,

2014. – 286 с.

38. Сиземина А. Е. Методика развития лексической компетенции студентов лингвистического вуза на основе формирования мотивационной базы обучения : дис. на получение ученой степени канд. пед. наук : спец. : 13.00.02 «Преподавание и методика изучения языка» / Александра Евгеньевна Сиземина. – Нижний Новгород, 2009. – 197 с.
39. Смолина С.В. Методика формування іншомовної лексичної компетенції – 2010. – № 4. – с. 16-23
40. Современные языки: Изучение, преподавание, оценка. Общеευропейские компетенции владения иностранным языком / Перевод выполнен на кафедре стилистики английского языка МГЛУ под общ. ред. проф. К. М. Ирисхановой / Департамент современных языков Директората по образованию, культуре и спорту Совета Европы. – М. : Изд-во МГЛУ, 2003. – 145 с.
41. Соловова Е. Н. Методика обучения иностранным языкам: базовый курс лекций: пособие для студентов пед. вузов и учителей / Е. Н. Соловова. – 3-е изд. – М. : Просвещение, 2005. – 239 с.
42. Цейтлин С. Н., Погосян В. А., Еливанова М. А., Шапиро Е. И. Язык речь, коммуникация: междисциплинарный словарь / С. Н. Цейтлин, В. А. Погосян, М. А. Еливанова, Е. И. Шапиро. – СПб : КАРО, 2006. – 128 с.
43. Черняк В. Д. Магистерская программа «Языковое образование» / В. Д. Черняк // Бюллетень ученого совета РГПУ им. А. И. Герцена. – 2006. - № 4 (30). – С. 20-22.
44. Шамов А. Н. Лексические навыки устной речи и чтения семантической компетенции обучаемых / Александр Николаевич Шамов // Иностранные языки в школе. – 2007. – № 4. – С. 19-21.
45. Шамов А. Н. Система взаимосвязанного обучения лексическим навыкам устной речи и чтения на среднем этапе общеобразовательной школы (на материале немецкого языка): дисс канд. пед. наук: 13.00.02 / Александр Николаевич Шамов

- 46.Шамов А. Н. Система взаимосвязанного обучения лексическим навыкам устной речи и чтения на среднем этапе общеобразовательной школы (на материале немецкого языка): дисс канд. пед. наук: 13.00.02 / Александр Николаевич Шамов
- 47.Шатилов С. Ф. Обучение лексическим навыкам / С. Ф. Шатилов // Методика преподавания немецкого языка в педагогическом вузе. – М. : Просвещение, 1983. – 214 с.
- 48.Шатилов С. Ф. Обучение лексическим навыкам / С. Ф. Шатилов // Методика преподавания немецкого языка в педагогическом вузе. – М. : Просвещение, 1983. – 214 с.
- 49.Ятаева Е. В. Учебный глоссарий как средство развития учебной иноязычно-лексической компетенции в профессиональном языковом образовании: дис. ...канд. пед. наук : 13.00.08 / Ятаева Евгения Владимировна. – Екатеринбург, 2007. – 297с.
- 50.Ятаева Е. В. Учебный глоссарий как средство развития учебной иноязычно-лексической компетенции в профессиональном языковом образовании: дис. ...канд. пед. наук : 13.00.08 / Ятаева Евгения Владимировна. – Екатеринбург, 2007. – 297с.
- 51.Becker, Georg E. Planung von Unterricht, Handlungsorientierte Didaktik, Teil I. – Beltz Verlag. – Weinheim und Basel. – 1984. – S. 246
- 52.Börne, Wolfgang Didaktik und Methodik der Wortschatzarbeit: Bestandsaufnahme und Perspektiven. In: Kühn, Peter (Hg.): Germanistische Linguistik 155-156. Studien zu Deutsch als Fremdsprache V. Wortschatzarbeit in der Diskussion / Börne Wolfgang. – Hildesheim: Olms, 2000. – S. 29–56.
- 53.Cook Vivian. Second Language Learning and Language Teaching. 3. Auflage / Vivian Cook. – London: Arnold, 2001.
- 54.Cook Vivian. Second Language Learning and Language Teaching. 3. Auflage / Vivian Cook. – London: Arnold, 2001.
- 55.Döring, Klaus W. (1971). Zur Didaktik der Lehr- und Lernmittel. In: Döring Klaus W. Lehr- und Lernmittelforschung. Weinheim-Berlin-Basel: Beltz, 91-

114.

- 56.Döring, Klaus W. (1971). Zur Didaktik der Lehr- und Lernmittel. In: Döring Klaus W. Lehr- und Lernmittelforschung. Weinheim-Berlin-Basel: Beltz, 91-114.
- 57.Grötzebach, Claudia (2010). Spielend Wissen festigen: effektiv und nachhaltig. 66 Lern- und Wissensspiele für Training und Unterricht. Mit Beiträgen von: Karin Faatz-Rockstroh, Marisa Frangipane, Jürgen Eugen Müller, Hans-Jürgen Ramisch, Katharina Ramisch und Heidrun Schmidt. Weinheim und Basel: Beltz.
- 58.Hirschl, Carina (2003): Sinn-volles Erlernen einer Fremdsprache durch Lernspiele. Wien: Universität.
- 59.Kalantzis, Theresa (2008). Spiel und Spracherwerb – Symbiose oder Gegensatz? Von der Bedeutung des Spiels im Deutsch als Fremdsprache-Unterricht mit erwachsenen Lernenden. Diplomarbeit: Wien
- 60.Keller, Monika (1988). Spiel und kognitives Lernen, ein Widerspruch? In: Daublebsky, Betina: Spielen in der Schule. Vorschläge und Begründungen für ein Spielcurriculum. Stuttgart: Klett, 252-283.
- 61.Kleppin, Karin (20034). Sprachspiele und Sprachlernspiele. In: Bausch/Christ/Krumm (Hrsg.): Handbuch Fremdsprachenunterricht. Tübingen, Basel: Francke. 263-266.
- 62.Koenig, Michael (2003). Nachdenken über Spiele. Ein Plädoye für die spielerische Umgestaltung von Lernaktivitäten im Fremdsprachenunterricht. In: *Babylonia* 1/03, 8-17
auf: http://babylonia.ch/fileadmin/user_upload/documents/2003-1/Baby1_03Koenig.pdf (letzter Aufruf: 08.08.2015)
- 63.Koenig, Michael (2003). Nachdenken über Spiele. Ein Plädoye für die spielerische Umgestaltung von Lernaktivitäten im Fremdsprachenunterricht. In: *Babylonia* 1/03, 8-17
auf: http://babylonia.ch/fileadmin/user_upload/documents/2003-1/Baby1_03Koenig.pdf (letzter Aufruf: 08.08.2015)
- 64.Meyer, Hilbert (200511). Unterrichtsmethoden. 2. Praxisband. Berlin: Cornelsen.

65. Poehl, Henning. Eine kritische Auseinandersetzung mit dem Begriff „Spiel“ und eine neue Definition auf: <http://www.spieleautorentagung.de/definitionen/eine-kritische-auseinandersetzung-mit-dem-begriff-spiel> (letzter Aufruf: 08.03.2015)
66. Poseletska K. A. Planning of German language class using the Boomerang Model / K. A. Poseletska, T. M. Solska, N. V. Vyshyvana. Social educational Project of Improving Knowledge in Economics // Journal “Sepike”. – Ausgabe 26. – Frankfurt, Deutschland, Poitiers, France, Los Angeles, USA, 2020. – P. 91 – 100.
67. Profile Deutsch: Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen / [M. Glaboniat, M. Müller, P. Rusch, H. Schmitz, L. Wertenschlag]. – Berlin, München, Wien, Zürich, New York: Langenscheidt, 2005. – 240 s.
68. Schmitt, N. Review article: Instructed second language vocabulary learning // Language Teaching Research. – 2008. – 12 (3). – C. 329–363.
69. Schmitt, N. Review article: Instructed second language vocabulary learning // Language Teaching Research. – 2008. – 12 (3). – C. 329–363.
70. Steinhilber, Jürgen (1979). Zur Didaktik des Unterrichtsspiels im Fremdsprachenunterricht. Berlin: Steglitz.
71. Tanzmeister, Ingrid (2008). Der Gemeinsame Europäische Referenzrahmen und seine Bedeutung für den neuen Oberstufenplan der AHS. In: Tanzmeister, Robert (Hrsg.): Lehren, Lernen, Motivieren. Einführung in die Fachdidaktik für Romanistinnen und Romanisten. Wien: Praesens. 363-392.
72. The Common European Framework of Reference for Languages [Электронный ресурс] // [Сайт Совета Европы]. URL: http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.pdf
73. Trim, John u.a. (2001). Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lehren, lernen, beurteilen. Niveau A1-A2-B1-B2-C1-C2. Berlin, München: Langenscheidt. <http://student.unifr.ch/pluriling/assets/files/Referenzrahmen2001.pdf> (letzter Aufruf: 08.03.2015)
74. Wender P. Vergleich zwischen Frontalunterricht und offenen Lernen an Stationen

in der Sekundarstufe 1. – Graz. – November 2012. – S. 161